

24.3.2011

OHJE KUNNIAMERKKIESITYSTEN TEKEMISESTÄ

Kunniamerkin saaminen edellyttää Suomen Valkoisen Ruusun (SVR) ritarikunnanohjesäännön mukaan ansioituneisuutta isänmaan palveluksessa ja Suomen Leijonan (SL) ritarikunnan perustamisasetuksen mukaan huomattavia siviili- ja sotilaallisia ansioita.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi) on lisää tietoa kunniamerkeistä.

Aloitteiden ja esitysten tekijät

Kunniamerkit myönnetään kotimaisille siviilihenkilöille vuosittain itsenäisyyspäivänä (6.12.) pääasiassa valtioneuvoston jäsenten tekemien esitysten perusteella. Ministeriöihin aloitteet tulevat osittain suoraan alkuperäisiltä aloitteentekijöiltä, osittain taas hallinnonalojen eri portaiden, eri aloilla toimivien järjestöjen, keskusliittojen tms. kautta, joissa väliportaissa ehdotukset tarkastetaan ja mahdollisesti karsitaankin.

Ministeriöillä on esityksiä varten kiintiöt, jotka on annettu erikseen 1) ritarimerkeille, 2) ansioristeille ja 3) SVR:n mitaleille. Ministeriöt eivät saa ylittää omaa kiintiötään. Tämän vuoksi ministeriöissä joudutaan vuosittain karsimaan osa esityksistä.

Esityksiä tulisi tehdä eri kunniamerkkiluokissa mahdollisimman tasapuolisesti kummankin sukupuolen ja eri ammattiryhmien ansioituneista ehdokkaista.

Esitysten perusteet

Esitysten tulee perustua sääntöjen tarkoittamiin henkilökohtaisiin ansioihin. Virka- ja palvelusvuodet eivät sinänsä voi olla kunniamerkin myöntämisen perusteena. Toisaalta on myös muistettava, ettei kunniamerkkiin oikeuttavia ansioita yleensä voida saavuttaa lyhytaikaisen toimintakauden aikana. Esitystä ei saa myöskään tehdä yksinomaan virka tai muun aseman perusteella, esimerkiksi vain siitä syystä, että toisille vastaavassa asemassa oleville on myönnetty kunniamerkki.

Ensisijaisena lähtökohtana ovat ne keskitason yläpuolella olevat ansiot, jotka asianomainen on osoittanut omalla ammattialallaan tai huomattavissa yhteiskunnallisissa tehtävissä. Edellytyksenä on lisäksi hyvämaineisuus ja myös halu ottaa vastaan kunniamerkki. Aloitteentekijän tulee ennen ehdotuksen tekemistä ottaa selvää siitä, onko asianomainen halukas ottamaan kunniamerkin vastaan, jos sellainen hänelle myönnetään.

24.3.2011

Komentajamerkki voi tulla kysymykseen ensimmäisenä kunniamerkkinä vain poikkeuksellisista ansioista. Erityisten ansioiden lisäksi edellytetään komentajamerkkiä varten pääsääntöisesti 50 vuoden ikää ja ritarimerkkiä ja ansioristiä varten 40 vuoden ikää. SVR:n ensimmäisen luokan mitalien (SVR M I kr ja SVR M I) kohdalla edellytetään vähintään 15 vuoden ja mitalin (SVR M) osalta 10 vuoden palvelusaikaa. Em. määrääjat ovat käytännössä huomattavasti pitempiä.

Ylempää kunniamerkkiä voidaan esittää ilman erityisiä syitä aikaisintaan seitsemän (7) vuoden kuluttua edellisen kunniamerkin saamisesta. Sama määräaika on myös arvonimen saamisen jälkeen. Toisen kunniamerkin saaminen edellyttää aina saajan virka-aseman, toimenkuvan tai työtehtävän muuttumista entistä vaativammaksi ja henkilön erityistä ansioituneisuutta uusissa tehtävissään.

Kunniamerkkiesitysten tekeminen

Esitykset laaditaan ritarikuntien hallituksen vahvistamaa lomaketta käyttämällä (liite 2). Kaavakkeen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti ja ehdotukset on perusteltava sekä allekirjoitettava. Puutteellisesti täytettyä esitystä ei käsitellä.

Kunniamerkkiehdotuslomake on sähköisessä muodossa ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi, kohta hakeminen). Lomake on ehdottomasti tulostettava kaksipuolisesti. Lomakkeita myy myös Edita Oyj:n kirjakauppa, os. Antinkatu 1, Helsinki, puh. 020 450 2566 tai Edita Oyj:n postimyynti, puh. 020 450 05.

Seuraavana on ohjeita lomakkeen täytön helpottamiseksi. Mikäli ehdotuslomakkeen johonkin kohtaan ei syystä tai toisesta voida vastata, on siihen merkittävä viiva (-).

Lomakkeen etusivu

Sukunimi: Entiset nimet myös merkitään

Kaikki etunimet:

Etunimet (puhuttelunimeä ei alleviivata)

Henkilötunnus:

Täydellinen henkilötunnus

Kotikunta: Asuinkunta (ei postitoimipaikka)

24.3.2011

Virka, toimi tai ammatti:

Nykyinen virka tai ammatti sekä virkaan mahdollisesti liittyvä arvonimi (sulkuihin merkintä: liittyä virkaan). Tähän kohtaan ei merkitä oppiarvoa, se merkitään lomakkeen kääntöpuolelle. Jos ehdokas on eläkkeellä, merkitään viimeinen virka tai ammatti/eläkkeellä. Muistettava on kuitenkin, että kunniamerkkiä olisi ehdotettava silloin, kun henkilö on vielä työelämässä.

Kunniakirjaan tuleva virka tai arvo:

Asianomaisen äidinkielellä. Tämä kohta on ehdottomasti täytettävä.

Valtion/kunnan/yksityisen palveluksessa alkaen:

Vuosi jolloin henkilö on aloittanut työelämässä. Kohtaan merkitään lisäksi nykyisen työnantajan nimi ja palvelukseen tulovuosi (ei päivää eikä kuukautta).

Nykyinen palkkausluokka, jos julkisessa palveluksessa:

Uuden palkkausjärjestelmän mukainen tehtävän vaativuustaso.

Nykyisessä virassa tai toimessa alkaen:

Täytetään aina, nykyiseen virkaan/toimeen tulovuosi (tähän merkitään nykyisen työnantajan palvelukseen tulovuosi vain jos henkilö on edelleen samassa tehtävässä kuin tullessaan työnantajan palvelukseen). Eläkeläisen osalta merkitään tähän sekä viimeiseen toimeen tulovuosi että eläkkeelle siirtymisvuosi.

Ehdotuksen tekijä:

Viraston, laitoksen tai yhteisön nimi, joka lähettää esityksen VNK:lle.
Esitys on aina allekirjoitettava ja allekirjoitus selvennettävä.

Ehdotus: Ehdotettu kunniamerkki virallista lyhennettä käyttäen (kts. s 7/7).

Tarkka perustelu:

Tämä kohta on ehdottomasti täytettävä perustellen lyhyesti ja suorasanaisesti ehdokkaan ansiot. Perusteluksi ei riitä esim. "pitkäaikainen ja ansiokas palvelu yhtiössä". Kohtaan ei merkitä luetteloa

24.3.2011

ehdokkaan virka-, työ- tai luottamustehtävistä, ne merkitään sivun kääntöpuolelle. Jos ehdokas on aikaisemmin saanut SVR- tai SL-kunniamerkin, perusteluissa tulee korostaa ehdokkaan sen jälkeisiä ansioita.

Lomakkeen kääntöpuoli (ehdottomasti täytettävä)

Täyttäminen aloitetaan sivun yläreunasta. Täytettäessä on kiinnitettävä huomio selkeään luettavuuteen. Tiedot on pystyttävä karsimaan niin, ettei jatkolomakkeita käytetä. Nimikirjanotteita, ansioluetteloita tai henkilötietokortteja ei liitetä ehdotukseen, vaan tarpeelliset tiedot on siirrettävä lomakkeelle. Aloitteentekijällä on vastuu siitä, että tiedot ovat mahdollisimman täydellisiä ja ehdottomasti oikeita.

Koulutus: Yleissivistys (kansakoulu/peruskoulu/keskikoulu/ylioppilas) ja vuosi

Tutkinnot ja vuosi

Päätoimet: Päätoimet aikajärjestyksessä (puutteelliset työuratiedot johtavat esityksen hylkäämiseen)

- aikaisemmat työnantajat, virka/toimi/ammatti sekä alkamis- ja päättymisvuodet
- nykyinen työnantaja ja virka/toimi/ammatti sekä alkamisvuosi on ehdottomasti merkittävä

Sivu- ja luottamustehtävät:

Aikajärjestyksessä ja vain tärkeimmät

Aikaisemmat suomalaiset kunniamerkit:

Tähän kohtaan merkitään aikaisemmin saadut SVR, SL ja VR kunniamerkit. Muita saatuja kunniamerkkejä ei tarvitse ilmoittaa. Saaduista kunniamerkeistä on syytä pitää luettelo, koska usein esitetään kunniamerkkiä henkilölle, jolle esim. muutamaa vuotta aikaisemmin on myönnetty joskus jopa korkeampikin kunniamerkki kuin nyt esitetty.

24.3.2011

Valtioneuvoston kanslian yhteenvetolomake

Kunniamerkkiehdotuslomakkeen lisäksi esityksen tekijän tulee täyttää myös valtioneuvoston kanslian käyttämä esitysten yhteenvetolomake. Lomakkeeseen merkitään esityksen tekijän yhteystiedot sekä esitykset ryhmiteltynä kunniamerkeittäin suuruusjärjestyksessä (komentajamerkit, ritarimerkit, ansioristit ja mitalit omina ryhminään) aakkosiin sekä jokaisesta esityksestä tärkeysjärjestysnumero kunniamerkkiryhmittäin. Vastaava numero merkitään myös kunniamerkkiehdotuslomakkeen vasempaan yläkulmaan.

Yhteenvetolomake on liitteenä 3 ja lomakkeen täyttömalli on liitteenä 4. Lomake löytyy myös VNK:n kotisivuilta (www.vnk.fi).

Ehdotusten toimittaminen valtioneuvoston kansliaan

Kunniamerkkiehdotuslomake sekä esitysten yhteenvetolomake, molemmat kahtena kappaleena, toimitetaan VNK:lle vuosittain viimeistään 1.8. mennessä osoitteeseen Valtioneuvoston kanslia, PL 23, 00023 Valtioneuvosto, tai virka-aikana VNK:n kirjaamoon osoitteeseen Valtioneuvoston kanslia, Aleksanterinkatu 3 C, 00170 Helsinki.

Toimenpiteet kunniamerkin myöntämisen jälkeen

Luettelo 6.12. myönnettävistä kunniamerkeistä julkistetaan kolme arkipäivää ennen itsenäisyyspäivää ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi), josta tarvittavat tiedot voi käydä poimimassa. Itsenäisyyspäivänä ilmestyvät sanomalehdet julkistavat harkintansa mukaan listat myönnettyistä kunniamerkeistä.

Ritarikuntien kanslia toimittaa myönnetyt kunniamerkit kunniakirjoineen esityksen tehneille ministeriöille pääsääntöisesti joulukuun aikana. Valtioneuvoston kanslia lähettää itsenäisyyspäivän jälkeen pääkaupunkiseudulla toimiville kunniamerkkiehdotuksen tehneille tahoille ilmoituksen päivämäärästä ja kellonajasta, jolloin kunniamerkit ovat noudettavissa ministeriöstä. Ilmoitettua aikaa on ehdottomasti noudatettava. Noutamatta jääneet kunniamerkit kunniakirjoineen postitetaan esityksen tekijälle kirjattuna lähetyksenä. Koska VNK:n hallinnonalalle myönnetään

24.3.2011

runsaasti kunniamerkkejä ja niiden lajittelu sekä pakkaaminen vaativat aikaa, ovat kunniamerkit noudettavissa aikaisintaan tammikuussa. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella toimiville tahoille kunniamerkit kunniakirjoineen postitetaan tammikuun aikana.

Joulukuun 6. päivänä Tasavallan Presidentin linnaan kutsutut kunniamerkin saajat voivat kuitenkin noutaa kunniamerkkinsä Ritarikuntien kansliasta samana päivänä, os. Säätytalo, Snellmaninkatu 9-11, Helsinki, puh. (09) 179 425 ja (09) 651 558.

24.3.2011

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kunniamerkkien lyhenteet suuruusjärjestyksessä:

SVR SR Suomen Valkoisen Ruusun suurristi

SL SR Suomen Leijonan suurristi

SVR K I Suomen Valkoisen Ruusun I luokan komentajamerkki

SL K I Suomen Leijonan I luokan komentajamerkki

SVR K Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkki

SL K Suomen Leijonan komentajamerkki

SVR R I Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki

SL PF Suomen Leijonan Pro Finlandia-mitali
(voidaan antaa vain taiteilijoille ja kirjailijoille)

SL R I Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki

SVR R Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki

SL R Suomen Leijonan ritarimerkki

SVR Ar Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

SL Ar Suomen Leijonan ansioristi

SVR M I kr Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

SVR M I Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali

SVR M Suomen Valkoisen Ruusun mitali